

Sygn. akt II Ca 284/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Mikołajewski – spr.

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra

Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Protokolant: Ewelina Pietrak

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z wniosku R. P.

z udziałem M. P.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy i uczestniczki od postanowienia Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 11 grudnia 2012 roku, sygn. akt II Ns 100/11

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie:

a) w punkcie IV. podpunkty 1 i 2 w ten sposób, że przyznać M. P. połowę środków zgromadzonych na rachunku R. P. w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...) na dzień 8 października 2005 roku, to jest środki odpowiadające wartości 1.005,25855 jednostek rozrachunkowych,

b) w pkt V. w ten sposób, że zasądzoną od R. P. na rzecz M. P. tytułem dopłaty kwotę 242.925,62 zł (dwieście czterdzieści dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia pięć złotych i sześćdziesiąt dwa grosze) obniżyć do kwoty 222.265,43 zł (dwieście dwadzieścia dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć złotych i czterdzieści trzy grosze), płatnej w trzech ratach: pierwsza rata w kwocie 92.265,43 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt pięć złotych i czterdzieści trzy grosze) w terminie do dnia 19 października 2013 roku, druga rata w kwocie 65.000 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych) w terminie do dnia 19 marca 2014 roku, trzecia rata w kwocie 65.000 zł (sześćdziesiąt pięć tysięcy złotych) w terminie do dnia 19 września 2014 roku, z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek rat,

c) w pkt XI. w ten sposób, że zasądzić od R. P. na rzecz M. P. tytułem zwrotu wydatków związanych ze wspólnym prawem do lokalu mieszkalnego kwotę 5.232,38 zł (pięć tysięcy dwieście trzydzieści dwa złote i trzydzieści osiem groszy);

II. oddalić obie apelacje w pozostałej części;

III. oddalić wniosek M. P. o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

## UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w sprawie z wniosku R. P. z udziałem M. P. o podział majątku wspólnego:

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego M. P. i R. P. wchodzi:

- własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul (...), o powierzchni 66,86 m<sup>2</sup>,

- własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego - boks garażowego nr (...), położonego w L. przy ul. (...) o powierzchni 16,24 m<sup>2</sup>,

- środki zgromadzone na rachunku R. P. prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...), których wartość według stanu na dzień 8 października 2005 roku wynosiła 44.995,37 zł,

- środki zgromadzone na rachunku R. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...), których wartość według stanu na dzień 8 października 2005 roku wynosiła 50.496,26 zł,

- środki zgromadzone na rachunku M. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...), których wartość według stanu na dzień 8 października 2005 roku wynosiła 8.883,22 zł,

- papiery wartościowe: 06 (...)7 sztuk, 08 (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)10 sztuk, (...)14 sztuk, (...)7 sztuk, (...) 7 sztuk, (...)7 sztuk, R. (...)sztuki, (...)360 sztuk, zgromadzone na rachunku R. P.prowadzonym w (...) S. A.w W.;

II. umorzył postępowanie w zakresie podziału samochodu marki M. (...);

III. oddalił wniosek R. P. o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym (w proporcji 75 % na jego rzecz i 25 % na rzecz uczestniczki);

IV. dokonał podziału majątku wspólnego M. P. i R. P. w ten sposób, że:

1. przyznał na własność R. P.: własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...)położonego w L.przy ul (...), o powierzchni 66,86 m<sup>2</sup>, własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego - boks garażowego nr (...), położonego w L.przy ul. (...)o powierzchni 16,24 m<sup>2</sup>, środki zgromadzone na rachunku R. P.prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...), środki zgromadzone na rachunku R. P.prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...), papiery wartościowe: 06 (...)7 sztuk, 08 (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)10 sztuk, (...)14 sztuk, (...)7 sztuk, (...) 7 sztuk, (...)7 sztuk, R. (...)sztuki, (...)360 sztuk, zgromadzone na rachunku R. P.prowadzonym w (...) S. A.w W.,

2. przyznał na własność M. P. środki zgromadzone na rachunku M. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...);

V. zasądził od R. P. na rzecz M. P. kwotę 242.925,62 zł, tytułem dopłaty, płatną w dwóch ratach: pierwsza rata w kwocie 92.925,62 zł płatna w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, zaś druga rata w kwocie 150.000 zł płatna w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;

VI. oddalił w pozostałym zakresie wniosek o podział majątku wspólnego;

VII. oddalił wniosek o nakazanie R. P. wydania na rzecz uczestniczki M. P. złotego łańcuszka i pierścionka;

VIII. nakazał M. P. opróżnienie lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul (...) oraz lokalu użytkowego – boks garażowego nr (...), położonego w L. przy ul. (...) i wydanie ich na rzecz wnioskodawcy R. P. w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia;

IX. zasądził od wnioskodawcy R. P. na rzecz uczestniczki M. P. kwotę 3.807,82 zł tytułem zwrotu nakładów, płatną w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności,

X. zasądził od uczestniczki M. P. na rzecz wnioskodawcy R. P. kwotę 5.334 zł tytułem zwrotu nakładów płatną w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności;

XI. oddalił w pozostałym zakresie wnioski M. P. i R. P. o rozliczenie nakładów;

XII. wartość majątku wspólnego określił na kwotę 545.042,42 zł;

XIII. opłatę od wniosku ustalił na kwotę 1.000 zł;

XIV. nakazał ściągnąć z zaliczki uiszczonej przez M. P. i zaewidencjonowanej w kasie Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pod pozycją nr (...) na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 1.000 zł tytułem nieuiszczonych wydatków;

XV. nakazał ściągnąć od M. P. na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 2.460,23 zł tytułem nieuiszczonych wydatków;

XVI. nakazał ściągnąć od R. P. na rzecz Skarbu Państwa – Kasa Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie kwotę 460,23 zł tytułem nieuiszczonych wydatków;

XVII. stwierdził, że w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

\*

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. P. i M. P. zawarli związek małżeński w dniu 19 czerwca 1997 roku i z małżeństwa mają jednego syna P. w wieku 12 lat. Strony pozostawały w ustroju wspólności ustawowej i nie zawierały małżeńskich umów majątkowych. Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2007 roku, sygn. akt VI RC 1105/06, Sąd Rejonowy w Lublinie ustanowił z dniem 8 października 2005 roku rozdzielną majątkową między stronami.

Małżonkowie P. początkowo zamieszkali razem z rodzicami wnioskodawcy i gromadzili środki na zakup własnego mieszkania. W dniu 25 listopada 1999 roku R. P. i M. P. zostało przydzielone własnościowe spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) w budynku położonym przy ul. (...) w L., składające się z 4 izb, o powierzchni 66,86 m<sup>2</sup>, znajdujące się ówczasie w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w L.. Ostateczny koszt mieszkania stanowił kwotę 154.166 zł, pomniejszoną o sumę środków z tytułu rezygnacji – 7.102,05 zł. Małżonkowie wnieśli wkład budowlany w kwocie 94.551,77 zł.

Część środków na zakup mieszkania została pokryta wpłatami z książeczek mieszkaniowych wnioskodawcy R. P. – 18.818,24 zł i uczestniczki M. P. – 7.978,52 zł. Na książeczce mieszkaniowej R. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 1.011 zł, do którego zostały doliczone premia gwarancyjna i odsetki, a odjęto koszty likwidacji książeczki – wypłacono 11.013,99 zł w dniu 5 listopada 1999 roku.

Na książeczce mieszkaniowej R. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 681 zł, do którego przy likwidacji książeczki zostały doliczone premia gwarancyjna i odsetki, a odjęto koszty likwidacji książeczki – wypłacono 6.487,57 zł w dniu 30 kwietnia 1998 roku.

Na książeczce mieszkaniowej M. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 910 zł, do którego przy likwidacji książeczki zostały doliczone premia gwarancyjna i odsetki, a odjęto koszty likwidacji książeczki – wypłacono 6.740,11 zł w dniu 20 kwietnia 1998 roku.

W dniu 20 kwietnia 2001 roku R. P. otrzymał przydział własnościowego prawa do lokalu użytkowego – boks garażowego nr (...) o powierzchni 16,24 m<sup>2</sup>, w zespole przy ul. (...) w L.. Wysokość wkładu garażowego wynikająca z ostatecznego rozliczenia wynosiła 31.606 zł, a na nabycie tego prawa ojciec wnioskodawcy A. P. (1) udzielił wnioskodawcy pożyczki w kwocie 20.000 zł.

W dniu 12 maja 2004 roku wnioskodawca wspólnie z ojcem A. P. (1) nabyli na współwłasność samochód osobowy marki T. (...), rok produkcji 1999, nr rej. (...), za cenę 39.000 złotych. Cała cena pojazdu została uiszczona faktycznie przez wnioskodawcę, co miało stanowić zwrot zaciągniętej u A. P. (1) pożyczki na nabycie garażu.

W związku z utrzymaniem powyższego pojazdu R. P. opłacał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu oraz autocasco wraz z warunkami rozszerzenia ubezpieczenia o ryzyko kradzieży, a łączna kwota uiszczonych z tego tytułu składek w okresie od 26 maja 2006 roku do 25 maja 2009 roku wynosiła 4.684 zł. Wnioskodawca dokonywał również niezbędnych napraw pojazdu po ustaniu wspólności, których wartość wynosiła 2.813,51 zł.

Wnioskodawca zbył ten samochód w dniu 24 września 2009 roku za cenę 15.000 zł, która została pomniejszona o prowizję komisanta w kwocie 300 zł.

R. P. jest członkiem Pracowniczego Funduszu Emerytalnego (...)i na dzień 8 października 2005 roku miał zgromadzone 2.010,5171 jednostek rozrachunkowych, których aktualna wartość wynosi 44.995,37 zł, przy cenie jednostki rozrachunkowej 22,38 zł.

Dodatkowo na dzień 8 października 2005 roku R. P. zgromadził 1.594,4510 jednostek rozrachunkowych w A. Otwartym Funduszu Emerytalnym o aktualnej wartości 50.496,26 zł, zaś M. P. na ten sam dzień i w tym samym OFE zgromadziła 280,4931 jednostek rozrachunkowych o aktualnej wartości 8.883,22 zł, aktualna wartość jednostki rozrachunkowej wynosi 31,67 zł.

W trakcie trwania związku małżeńskiego wnioskodawca nabył 360 sztuk akcji (...) S. A., oraz 7 świadectw udziałowych (...), które następnie z mocy prawa zostały przekształcone w papiery wartościowe: 06 (...)7 sztuk, 08 (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)10 sztuk, (...)14 sztuk, (...)7 sztuk, (...) 7 sztuk, (...)7 sztuk, R. (...)sztuki, łączna aktualna wartość tych papierów wartościowych to kwota 4.590,19 zł. W związku z posiadaniem papierów wartościowych nabytych w trakcie trwania wspólności majątkowej wnioskodawcy zostały w okresie od 2006 roku do lipca 2010 roku wypłacone dywidendy w łącznej kwocie 2.023,89 zł.

Wnioskodawca miał założony w Banku (...) S. A. rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy (...) nr (...), na którym stan konta na dzień 8 października 2005 roku wynosił 3.082,92 zł oraz dwunastomiesięczną lokatę, której wartość wraz z naliczonymi odsetkami za okres od dnia 18 grudnia 2004 roku do dnia 18 grudnia 2005 roku wyniosła 12.583,20 zł.

Uczestniczka M. P. miała założone we (...) Banku (...) S. A. trzy lokaty terminowe: nr (...), (...) oraz (...), na których w okresie od 1 stycznia 2005 roku do 8 października 2005 roku miała zgromadzone środki o łącznej wartości 20.001,58 zł. Bank (...) S. A. prowadził dla uczestniczki M. P. rachunek oszczędnościowo – rozliczeniowy nr (...), na którym stan środków na dzień 8 października 2005 roku wynosił 710,79 zł; rachunek ten został zamknięty w dniu 28 marca 2007 roku.

W dniu 23 stycznia 2001 roku wnioskodawca zawarł umowę ubezpieczenia o nazwie „Młodzieżowe Ubezpieczenie Uniwersalne ABSOLWENT z funduszem inwestycyjnym” na sumę ubezpieczenia 45.000 zł, potwierdzonego polisą nr (...), w której uposażonym jest syn stron – P. P.. Wartość środków zgromadzonych na polisie według stanu z dnia 8 października 2005 roku wynosiła 9.871,40 zł.

Aktualna wartość spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul. (...) wynosi 362.000 zł, zaś spółdzielczego własnościowego prawa do garażu nr (...) położonego w L. przy ul. (...) – 32.000 zł.

Strony zamieszkiwały wspólnie w lokalu nr (...) położonym w L. przy ul. (...) do października 2005 roku, kiedy to wnioskodawca po awanturze domowej wyprowadził się do rodziców. Od tego czasu wnioskodawca zaprzestał dokonywać opłat za mieszkanie oraz garaż, a po pewnym czasie zamieszkał w wynajętym mieszkaniu.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 22 marca 2011 roku, sygn. akt III C 3567/08, został orzeczony rozwód R. P. i M. P. z winy obu stron, przy czym miejsce zamieszkania małoletniego syna P. zostało ustalone przy ojcu R. P., a władza rodzicielska obojga rodziców została ograniczona poprzez poddanie sposobu jej wykonywania nadzorowi kuratora sądowego. M. P. została zobowiązana do łożenia na rzecz małoletniego syna kwoty 800 zł miesięcznie tytułem alimentów.

Sąd Okręgowy w Lublinie uznał, że oboje małżonkowie są winni rozkładu pożycia. Pierwsze nieporozumienia pomiędzy nimi pojawiły się po narodzinach dziecka i dotyczyły podziału obowiązków domowych. R. P. uważał bowiem, że jego rola polegać powinna jedynie na finansowym utrzymaniu rodziny i nieangażowaniu się w obowiązki związane z pracami domowymi, czy opieką nad dzieckiem. Kolejne konflikty powodowała M. P., która zaczęła wszczynać awantury spowodowane jej niezadowolaniem z częstych wyjazdów służbowych męża oraz z zazdrości o niego. To z kolei rodziło u R. P. akty przemocy fizycznej i słownej. W sytuacjach konfliktowych uczestniczyli na równi oboje małżonkowie i żadne z nich nie pozostawało bierne wobec działań drugiego.

Postanowieniem z dnia 19 lutego 2007 roku Sąd Rejonowy w Lublinie w sprawie XIX Kp 11/07 utrzymał w mocy postanowienie Prokuratury Rejonowej Lublin - Południe w Lublinie w przedmiocie umorzenia śledztwa przeciwko R. P., podejrzanemu o to, że w okresie od 8 października 2005 roku do 28 stycznia 2006 roku w L., działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, zabrał w celu przywłaszczenia mienie ruchome w postaci notebooka marki F., notebooka marki T., aparatu fotograficznego M., samochodu osobowego T. (...), dwóch obrączek, pierścionka zaręczynowego oraz złotego łańcuszka o łącznej wartości 44.300 zł, na szkodę M. P. – z uwagi na brak znamion czynu zabronionego.

W okresie od dnia 8 października 2005 roku do dnia 7 czerwca 2006 roku nie były dokonywane opłaty czynszowe za garaż nr (...) położony w L. przy ul. (...) ani za lokal mieszkalny nr (...) położony w L. przy ul. (...). Od 8 czerwca 2006 roku do 3 grudnia 2007 roku były dokonywane wpłaty tylko za lokal mieszkalny, a od stycznia 2008 roku również za boks garażowy. Aktualne zadłużenie z tytułu opłat eksploatacyjnych za przedmiotowy lokal mieszkalny wynosi 1.787,97 zł, a za garaż – 269,85 zł.

Uczestniczka M. P. dokonała w okresie od 8 czerwca 2006 roku do 9 lipca 2012 roku opłat za garaż w kwocie 3.126,83 zł, a za lokal mieszkalny w kwocie 29.059,15 zł.

Wnioskodawca R. P. ma 42 lata, z zawodu jest informatykiem, jest zatrudniony w (...) S. A., osiąga wynagrodzenie w kwocie około 6.000 zł miesięcznie, otrzymuje premie kwartalne na poziomie 10 – 13 % wynagrodzenia, ma na utrzymaniu syna w wieku 12 lat, na którego są zasądzone alimenty od uczestniczki w kwocie 800 zł miesięcznie, deklaruje oszczędności na poziomie 50.000 zł.

Uczestniczka M. P. ma 41 lat, z zawodu jest księgową, jest zatrudniona w (...) S. A., osiąga wynagrodzenie w kwocie około 2.600 zł miesięcznie netto, otrzymuje premie kwartalne na poziomie 9 % wynagrodzenia, poza synem

z małżeństwa nie ma innych dzieci na utrzymaniu, nie posiada innego majątku poza majątkiem objętym wspólnością majątkową małżeńską.

Sąd Rejonowy wskazał, na podstawie jakich dowodów ustalił powyższy stan faktyczny, w szczególności są to zeznania wnioskodawcy R. P. (k. 37-38, 234-235, 1243-1244v), uczestniczki M. P. (k. 235-236), świadka A. P. (1) (k. 101-102, 1244v-1245), opinia biegłej M. K. (k. 530-555, 626-627, 698, 1170-1172) oraz zgromadzone w aktach sprawy dokumenty.

Odnosząc się do dokumentów Sąd Rejonowy podniósł, że ich prawdziwość i wiarygodność nie była kwestionowana przez uczestników i nie budzi ona jakichkolwiek wątpliwości.

Sąd Rejonowy co do zasady dał wiarę zeznaniom wnioskodawcy i uczestniczki w zakresie, w jakim odnoszą się one do ich aktualnej sytuacji majątkowej i rodzinnej, uzyskiwanych dochodów i posiadanego majątku, przy czym Sąd Rejonowy uznał, że kwota oszczędności, jaką wnioskodawca zgromadził po ustaniu wspólności majątkowej, przewyższa deklarowaną już 4 lata temu, na początku postępowania, kwotę 50.000 zł.

Jeśli chodzi o skład i wartości majątku zgromadzonego przez strony, były one podawane przez strony zgodnie, a wnioskodawca jedynie oponował co do zaliczenia do majątku wspólnego świadczeń (...)i polisy na życie. Sąd Rejonowy podniósł, że aktualnie nie występują w obrocie prawnym świadczenia (...), które na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 5 listopada 1996 roku (Dz. U. z 1996 roku, Nr 130, poz. 614) zostały wymienione na akcje narodowych funduszy inwestycyjnych i to te akcje stanowią majątek wspólny uczestników. Polisę na życie Sąd Rejonowy uznał za majątek dziecka stron – P. P., albowiem to on jest uposażonym z polisy.

Sąd Rejonowy uznał za wiarygodne zeznania świadka A. P. (1), gdyż znajdują one potwierdzenie w zeznaniach wnioskodawcy oraz w dokumentach: umowie zakupu pojazdu (k. 10) i kserokopii dowodu rejestracyjnego (k. 11). W kontekście tych dowodów niewiarygodne są twierdzenia uczestniczki, jakoby nic nie wiedziała o pożyczce pieniędzy od teścia i o zakupie pojazdu na współwłasność, szczególnie, że uczestniczka utrzymywała, jakoby nabycie mieszkania i garażu następowało w odstępie kilku miesięcy i ze zgromadzonych w całości przez małżonków środków, czemu przeczą chociażby daty poszczególnych przydziałów, które dzieli okres półtora roku.

Sąd Rejonowy w całości podzielił ustalenia zawarte w opinii biegłej M. K.. Opinia ta została sporządzona rzetelnie, przez osobę mającą odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Do tej opinii zastrzeżenia zgłosił wnioskodawca, ale jak okazało się po wyjaśnieniach biegłej, odnosiły się one do pomyłki dotyczącej zdjęć w opinii, co biegła uzupełniła.

Zeznania świadka A. P. (2) (k. 420-421) nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem świadek podawał okoliczności dotyczące prawa własności pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...), co do którego wnioskodawca skutecznie cofnął wniosek o podział majątku wspólnego.

Za nieprzydatną dla rozstrzygnięcia sprawy Sąd Rejonowy uznał opinię biegłego A. S. (k. 1064-1107, 1146-1160). Biegły ten podjął próbę ustalenia aktualnej wartości środków zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych uczestników i przeznaczonych na nabycie lokalu mieszkalnego, jednakże zastosowana metoda nie jest prawidłowa i pozostaje w sprzeczności ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 5 października 1990 roku, sygn. akt III CZP 55/90, OSNC 1991/4/48, zgodnie z którym wartość nakładu z majątku odrębnego jednego z małżonków na ich majątek wspólny, polegającego na wpłacie dokonanej przez tego małżonka na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym prawem do lokalu, odpowiada w chwili podziału tego majątku takiej części wartości spółdzielczego prawa do lokalu, jaką część stanowiła ta wpłata w stosunku do całego wkładu mieszkaniowego wpłaconego przez małżonków, od zgromadzenia którego uzależniony był przydział mieszkania.

Wnioskowane przez R. P. dowody z dokumentów zgromadzonych w innych postępowaniach toczących się pomiędzy stronami (k. 792-842) nie są przydatne dla rozstrzygnięcia w przedmiocie ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Wskazane dokumenty obrazują bieg postępowań sądowych oraz wydawane w ich toku orzeczenia, nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia wniosku o ustalenie nierównych udziałów, jeśli zaś idzie o treść

składanych przez strony czy świadków zeznań w tych postępowaniach, protokoły zawierające ich zapis stanowią jedynie dowód z dokumentu i potwierdzają, że dana osoba w postępowaniu sądowym złożyła zeznania o określonej treści, bez możliwości ich merytorycznej oceny.

Sąd Rejonowy oceniając ustalony stan faktyczny wskazał, że na podstawie odesłania zawartego w art. 46 k.r.io. i w art. 567 § 3 k.p.c. do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku (art. 680 k.p.c. – art. 689 k.p.c.), zaś w oparciu o art. 688 k.p.c., na podstawie kolejnego odesłania, odpowiednie zastosowanie mają również przepisy o zniesieniu współwłasności (art. 617 k.p.c. – art. 625 k.p.c.).

Zasadą wynikającą z art. 1038 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.io. jest, że sądowy podział majątku wspólnego powinien obejmować całość majątku, a jedynie z ważnych powodów może być ograniczony do części majątku.

W sprawie o podział majątku wspólnego między byłymi małżonkami sąd z urzędu, na podstawie art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c., ustala skład i wartość majątku wspólnego byłych małżonków.

Ustalenie składu majątku wspólnego powinno poprzedzać ustalenie, w jakim ustroju majątkowym pozostawali małżonkowie, czy zawierali umowy majątkowe małżeńskie oraz czy w odrębnym postępowaniu lub umowie udziały małżonków w majątku wspólnym nie zostały ustalone w innej wielkości niż w ustawie.

Sąd Rejonowy podkreślił, że między R. P. i M. P. w okresie od dnia 19 czerwca 1997 roku do dnia 8 października 2005 roku istniała wspólność ustawowa.

Z dniem 20 stycznia 2005 roku doszło do zmiany przepisów k.r.io. o małżeńskich stosunkach majątkowych. Stosownie jednak do art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 roku, Nr 162, poz. 1691) jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy stosunki majątkowe małżonków podlegały wspólności ustawowej, składniki majątków istniejące w tym dniu zalicza się do majątku wspólnego albo do majątków osobistych. Z tego względu zastosowanie do majątku wspólnego uczestników mają przepisy k.r.io. w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 stycznia 2005 roku.

Zgodnie z art. 31 k.r.io. z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa), obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Sąd ustala skład majątku wspólnego według stanu z chwili ustania wspólności małżeńskiej, zaś jego wartość według cen z chwili dokonywania podziału. Rozliczeniu podlega całość stosunków majątkowych między małżonkami według stanu na dzień ustania wspólności ustawowej, natomiast podziałowi podlega stan czynny masy majątkowej w chwili dokonywania podziału. Przy jego dokonywaniu nie uwzględnia się tych wspólnych składników majątkowych, które w czasie trwania wspólności ustawowej lub po jej ustaniu zostały zużyte zgodnie z prawem, natomiast uwzględnia się, ale tylko w ramach rozliczeń, tj. rachunkowo, składniki majątkowe, które zostały bezprawnie zbyte, zniszczone, zużyte lub roztrwonione przez jedno z małżonków. W tym wypadku, przy podziale majątku wspólnego ich wartość podlega zaliczeniu na poczet udziału przypadającego drugiemu małżonkowi

Podział majątku wspólnego obejmuje w zasadzie jedynie aktywa, nie rozciąga się natomiast na pasywa.

Sąd Rejonowy wskazał, że do majątku wspólnego uczestników należy zaliczyć:

1. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w L. przy ul. (...) o wartości 362.000 zł,

2. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu użytkowego – boks garażowego nr (...) położonego w L. przy ul. (...) o wartości 32.000 zł,
3. środki zgromadzone na rachunku R. P. prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...) o wartości 44.995,37 zł,
4. środki zgromadzone na rachunku R. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) o wartości 50.496,26 zł,
5. środki zgromadzone na rachunku M. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) o wartości 8.883,22 zł,
6. papiery wartościowe: 06 (...)7 sztuk, 08 (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)7 sztuk, (...)10 sztuk, (...)14 sztuk, (...)7 sztuk, (...) 7 sztuk, (...)7 sztuk, R. (...)sztuki, (...)360 sztuk, zgromadzone na rachunku R. P. prowadzonym w (...) S. A. w W. o łącznej wartości 4.590,19 zł (przy czym Sąd Rejonowy zaznaczył, że nie odlicza od ich wartości podatku dochodowego od osób fizycznych, gdyż wnioskodawca nie zbył papierów wartościowych i takiego podatku nie uiścił).

Majątek wspólny małżonków P. stanowiły również wierzytelności zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych na rzecz małżonków: R. P. w banku (...) S. A. na rachunku bieżącym w kwocie 3.082 zł i na lokacie terminowej 12.583,20 zł; na rzecz M. P. na rachunku bieżącym w (...) S. A. w kwocie 710,79 zł oraz na lokatach w (...) Bank S. A. w kwocie 20.001,58 zł. Środki te zostały zgromadzone przez małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej, jednakże dokonano rozporządzeń nimi poprzez bieżące wypłaty lub zamknięcie lokat, bez wzajemnego rozliczenia się z pobranych kwot. Podobnie stało się z kwotą uzyskaną ze sprzedaży samochodu osobowego marki T. (...), gdzie wnioskodawca powinien rozliczyć się z uczestniczką z 1/2 ceny uzyskanej ze sprzedaży pojazdu, pomniejszonej o koszty prowizji komisu, tj. z kwoty 7.350 zł. Nadto wnioskodawca uzyskał również dochody z pozostających w jego dyspozycji a stanowiących majątek wspólny papierów wartościowych w postaci pożytków prawa – dywidendy w łącznej kwocie 2.023,89 zł, z których również nie rozliczył się z uczestniczką. Obecnie te składniki nie znajdują się w majątku uczestników i jedynie ich wartość będzie podlegała zaliczeniu na poczet przypadających uczestnikom udziałów.

Zgodnie z treścią art. 43 § 1 k.r.io. oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (§ 2). Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowywaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. Ustalenie nierównych udziałów następuje w drodze wyjątku od ogólnej zasady, w szczególnie uzasadnionych wypadkach. Znamieniem decydującym o ustaleniu nierównych udziałów w majątku wspólnym jest stopień przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego. Przez „przyczynienie się do powstania majątku wspólnego” rozumie się całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokajanie jej potrzeb, a więc nie tylko wysokość zarobków czy innych dochodów osiąganych przez każdego z nich, lecz także i to jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich w sposób lekkomyślny. W niniejszej sprawie zarówno M. P. jak i R. P. w okresie trwania wspólności ustawowej uzyskiwali dochody z pracy zarobkowej, za wyjątkiem roku 2001, kiedy to uczestniczka M. P. nie pracowała i zajmowała się dzieckiem. Wprawdzie wysokość dochodów uczestniczki kształtowała się zasadniczo na niższym poziomie niż wnioskodawcy, jednakże nie może mieć to decydującego znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Nie można bowiem pominąć tego, że uczestniczka bezpośrednio po urodzeniu dziecka zajmowała się jedynie domem i niemowlęciem. Należy więc uwzględnić jej osobisty nakład pracy związany z wychowaniem dziecka i prowadzeniem gospodarstwa domowego. Wartości tej pracy nie można szacować według kryteriów odpłatności usług. Rozwód orzeczono z winy obojga małżonków P.. Analiza uzasadnienia powyższego orzeczenia w sposób jednoznaczny wskazuje, że w trakcie trwania małżeństwa obydwójce małżonkowie prezentowali negatywne postawy: wnioskodawca zajął się jedynie kwestią finansowego utrzymania rodziny, pomnażania dóbr materialnych i rozwijania swojej kariery zawodowej, nie angażując w zasadzie w ogóle w



życie rodziny i choćby częściowe odciążenie uczestniczki od codziennych obowiązków. Taka postawa wnioskodawcy implikowała u uczestniczki pretensje o zbyt częste nieobecności w domu, czy nawet ataki zazdrości, a te z kolei wywoływały w R. P. przejawy agresji słownej i fizycznej wobec uczestniczki. Negatywne postawy obojga małżonków nie odnosiły się do zagadnień związanych z przyczynianiem się małżonków do powstania majątku wspólnego, a raczej do pewnego rodzaju niedojrzałości do zawarcia związku małżeńskiego i założenia rodziny.

Ustalenie nierównych udziałów stanowi wyjątek od ogólnej zasady i może mieć miejsce tylko w szczególnych, ściśle uzasadnionych wypadkach. W rozpoznawanej sprawie, w świetle powyższych rozważań, nie ma żadnych podstaw do odstąpienia od ogólnej reguły, iż udziały w majątku wspólnym są równe. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar wykazania przesłanek warunkujących ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym spoczywa na tym, kto zgłosił wniosek o ustalenie nierównych udziałów. O treści i znaczeniu art. 6 k.c. wnioskodawca został pouczone bezpośrednio po zgłoszeniu wniosku o ustalenie nierównych udziałów, a ponadto był reprezentowany w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika. Zdaniem Sądu Rejonowego wnioskodawca nie wykazał istnienia przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego kierując się zgodnymi wnioskami stron. Wartość składników majątkowych przyznanych R. P. (przy zaliczeniu pobranych przez niego sum z rachunków bankowych, sprzedaży samochodu oraz dywidend) wynosi 515.446,83 zł (362.000 zł + 32.000 zł + 44.995,37 zł + 4.590,19 zł + 50.496,29 zł + 3.675 zł + 3.082,92 zł + 12.583,20 zł. + 2.023,89 zł). Wartość przyznanych M. P. składników (przy zaliczeniu pobranych przez nią sum z rachunków bankowych) wynosi 29.595,59 zł (8.883,22 zł + 20.001,58 zł + 710,79 zł).

Jeżeli nie daje się przeprowadzić podziału fizycznego w taki sposób, żeby wartościowo odpowiadał on udziałom małżonków, wynikłe z tego tytułu różnice wyrównuje się przez dopłaty pieniężne (art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c., art. 623 k.p.c. i art. 212 § 1 k.c.). Zgodnie z art. 212 § 3 k.c. w przypadku ustalenia dopłat sąd oznacza termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek.

Stosownie do art. 43 § 1 k.r.io. Sąd Rejonowy uznał, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym, a zatem należna uczestnicze dopłata wynosi  $515.446,83 \text{ zł} - 29.595,59 \text{ zł} : 2 = 242.925,62 \text{ zł}$ .

Ogółem wartość majątku podlegającego podziałowi wynosi 545.042,42 zł.

Sąd Rejonowy rozłożył dopłatę na dwie raty: pierwsza w kwocie 92.925,62 zł. płatna w terminie jednego miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, zaś druga rata w kwocie 150.000 złotych płatna w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawca dysponuje wyższą kwotą oszczędności niż podawane na początku postępowania 50.000 zł, zaś pozostałą kwotę 150.000 zł jest w stanie zgromadzić w przeciągu 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, skoro otrzymał najwartościowsze składniki majątku wspólnego. Wnioskodawca od początku domagał się przyznania mu tych składników, toteż powinien liczyć się z koniecznością dopłaty. Wnioskodawca może skorzystać chociażby z kredytu bankowego, a uzyskany majątek i stałe miesięczne dochody zapewniają mu zdolnością kredytową. Nie może natomiast ująć uwadze fakt, że uczestniczka w ciągu miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia będzie musiała opuścić mieszkanie i zadbać o ustabilizowanie swojej sytuacji mieszkaniowej, dlatego uiszczenie dopłaty nie może być odległe w czasie.

Stosownie do art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 624 k.p.c. i art. 688 k.p.c. Sąd Rejonowy nakazał uczestnicze M. P. wydanie wnioskodawcy R. P. lokalu mieszkalnego i garażu w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

W myśl art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku Sąd Rejonowy rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Podstawę materialnoprawną roszczenia w przedmiocie rozliczenia wydatków i nakładów stanowi art. 45 § 1 k.r.io., zgodnie z którym każdy z małżonków powinien

zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na majątek osobisty. Może także żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny.

W niniejszej sprawie wnioskodawca domagał się rozliczenia nakładów dokonanych z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci kwot zgromadzonych na książeczkach mieszkaniowych przeznaczonych na nabycie wspólnego mieszkania stron oraz kwot wydatkowanych na ubezpieczenia i naprawę pojazdu marki T. (...), zaś uczestniczka domagała się rozliczenia nakładów dokonanych z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci kwoty wkładu zgromadzonego na książeczce mieszkaniowej przeznaczonego na nabycie lokalu mieszkalnego stron oraz uiszczanych czynszów za lokal mieszkalny i garaż za okres 1 maja 2006 roku do 31 października 2012 roku.

Jeżeli chodzi o nakłady związane z nabyciem lokalu mieszkalnego, za nakłady z majątku osobistego stron Sąd Rejonowy uznał jedynie wkład zgromadzony na książeczkach oszczędnościowych małżonków. Książeczki były likwidowane po zawarciu związku małżeńskiego, tak więc premia gwarancyjna i naliczone odsetki stanowią majątek wspólny jako dochody z majątków osobistych (art. 31 § 2 pkt 2 k.r.i.o.). Wartość nakładu z majątku osobistego jednego z małżonków na ich majątek wspólny, polegającego na wpłacie dokonanej przez tego małżonka na wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym prawem do lokalu, odpowiada w chwili podziału tego majątku takiej części wartości spółdzielczego prawa do lokalu, jaką część stanowiła ta wpłata w stosunku do całego wkładu mieszkaniowego wpłaconego przez małżonków, od zgromadzenia którego uzależniony był przydział mieszkania.

Koszt mieszkania stanowił kwotę 154.166 zł pomniejszoną o sumę środków z tytułu rezygnacji – 7.102,05 zł, a zatem wartość lokalu w chwili przydziału wynosiła 147.063 zł. Na książeczce mieszkaniowej R. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 1.011 złotych, zaś na książeczce mieszkaniowej R. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 681 zł. Na książeczce mieszkaniowej M. P. nr (...) został zgromadzony wkład w kwocie 910 zł. Wobec tego środki z majątku osobistego R. P. odpowiadały 1,15 % wkładu mieszkaniowego, zaś środki z majątku osobistego M. P. – 0,62 % wkładu mieszkaniowego. Odnosząc te wielkości do aktualnej wartości lokalu mieszkalnego nakłady R. P. z majątku osobistego na nabycie tego lokalu odpowiadają kwocie 4.163 zł, zaś nakłady uczestniczki M. P. z majątku osobistego na nabycie tego lokalu odpowiadają kwocie 2.240,40 zł.

W związku z powyższym należało zasądzić od uczestniczki M. P. na rzecz wnioskodawcy R. P. tytułem rozliczenia powyższych nakładów kwotę 4.163 zł oraz dodatkowo kwotę 1.171 zł, tj. 1/4 kwoty wydatkowanej przez wnioskodawcę na ubezpieczenie samochodu T. (...), co łącznie stanowi kwotę 5.334 zł.

Dokonując wyliczenia nakładu z tytułu ponoszonych kosztów ubezpieczenia samochodu Sąd Rejonowy wziął pod uwagę wysokość uiszczanej składki na ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu i autocasco wraz z warunkami rozszerzenia ubezpieczenia o ryzyko kradzieży, nie uwzględniał natomiast składki ubezpieczenia NW, która nie dotyczy pojazdu. Wnioskodawca uiszczył składki za okres od 26 maja 2006 roku do 25 maja 2009 roku w kwotach: 1.535 zł, 1.653 zł i 1.436 zł.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy uznał wniosek R. P. o rozliczenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny za niezasadny; dotyczy to także rozliczenia kosztów dokonywanych napraw samochodu marki T. (...) po ustaniu wspólności majątkowej. Naprawy te dotyczyły bieżącej eksploatacji pojazdu, częstokroć były związane z okresowymi przeglądami i powinien je ponosić użytkownik pojazdu, a uczestniczka nie użytkowała pojazdu po ustaniu wspólności.

Tytułem zwrotu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny należało zasądzić od wnioskodawcy R. P. na rzecz uczestniczki M. P. kwotę nakładów na nabycie lokalu mieszkalnego 2.240,40 zł oraz kwotę 1.563,42 zł, tj. 1/2 opłat eksploatacyjnych uiszczonych przez nią za garaż, co łącznie daje kwotę 3.807,82 zł.

W okresie od 8 czerwca 2006 roku do 9 lipca 2012 roku uczestniczka uiszczała za garaż opłaty w łącznej kwocie 3.126,83 zł.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku uczestniczki o rozliczenie nakładów z jej majątku osobistego na majątek wspólny w postaci pozostałych wpłat z tytułu czynszu za wskazany garaż oraz lokal mieszkalny położony w L. przy ul. (...). Nie zostało udowodnione przez uczestniczkę, w jakiej wysokości są dokonywane opłaty niezależne od ilości zamieszkałych w lokalu osób. Spółdzielnia nadesłała jedynie zestawienia faktycznie uiszczonych przez uczestniczkę we wskazanym okresie opłat.

Istotnym jest, że dokonane przez uczestniczkę M. P. wpłaty na konto Spółdzielni Mieszkaniowej (k. 427-437, 688-696, 782-783, 867-875, 902, 1042- 1045, 1114-1119, 1225-1228) nie zawsze precyzują tytuł wpłaty, bądź określają go ogólnie, kwoty wpłat nie odpowiadają należnościom za konkretny miesiąc, dodatkowo dokonywane były korekty dotyczące rozliczenia zużycia mediów.

Ponadto od dnia 7 lutego 2008 roku wnioskodawca był zobowiązany do łożenia świadczeń na potrzeby rodziny, w tym na rzecz małoletniego P. P., w kwocie 1.000 złotych miesięcznie orzeczonych w trybie zarządzenie tymczasowego w sprawie o sygn. akt III C 4296/05 przez Sąd Okręgowy w Lublinie. W uzasadnieniu wskazanego orzeczenia podkreślono, że kwota zabezpieczenia ma służyć nie tylko alimentacji małoletniego dziecka, ale również kosztów utrzymania M. P.(k. 469-478).

Odnosząc się do wniosku uczestniczki o nakazanie wnioskodawcy R. P. wydania uczestniczce złotego pierścionka i łańcuszka, Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie o podział majątku wspólnego nie orzeka o rzeczach należących do majątku osobistego uczestników, a ponadto uczestniczka nie udowodniła, aby wnioskodawca przywłaszczył sobie przedmioty stanowiące jej majątek osobisty. Dowodem takim nie jest uzasadnienie postanowienia Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 19 lutego 2007 roku, sygn. akt XIX Kp 11/07, albowiem sąd cywilny jest związany jedynie ustaleniami co do popełnienia przestępstwa zawartymi w prawomocnym wyroku skazującym (art. 11 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

W związku z cofnięciem przez wnioskodawcę wniosku o podział samochodu marki M. (...), Sąd Rejonowy na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z 203 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. umorzył postępowanie w tym zakresie.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania Sąd Rejonowy uzasadnił art. 520 § 1 k.p.c. Sąd Rejonowy wskazał, że koszty postępowania w łącznej kwocie 6.920,46 zł wnioskodawca i uczestniczka powinni ponieść po połowie. Wnioskodawca uiścił kwotę 1.000 złotych tytułem opłaty od wniosku oraz zaliczkę na poczet opinii biegłego w kwocie 2.000 złotych, toteż zobowiązany jest do uiszczenia kwoty 460,23 zł. Uczestniczka uiściła zaliczkę w kwocie 1.000 zł, toteż zobowiązana jest do dopłaty kwoty 2.460,23 zł. Sąd Rejonowy przywołał przy tym przepisy art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 roku, Nr 167, poz. 1398, ze zm.).

W pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

\*

Apelacje od tego postanowienia wnieśli wnioskodawca R. P. i uczestniczka M. P..

Wnioskodawca zaskarżył postanowienie Sądu Rejonowego w części, tj. w pkt III. w zakresie oddalenia wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, w pkt IV. ppkty 1 i 2 w części dotyczącej środków zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...), w pkt V. w zakresie ustalenia wysokości dopłaty i jej rozłożenia na raty, w pkt IX. i w pkt X. w zakresie wysokości nakładów stron na majątek wspólny.

Wnioskodawca zarzucił zaskarżonemu postanowieniu w zaskarżonej części:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 43 § 2 k.r.io. przez nieuzasadnioną odmowę ustalenia nierównych udziałów byłych małżonków w majątku wspólnym,

2. nieuzasadnione obciążenie wnioskodawcy obowiązkiem zapłaty na rzecz uczestniczki równowartości części środków zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...) zamiast dokonania podziału tych środków pomiędzy strony,
3. nieprawidłowe wyliczenie wartości zwaloryzowanego wkładu mieszkaniowego w spółdzielni mieszkaniowej, poniesionego przez strony na majątek wspólny.

Wnioskodawca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez:

- a) ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym w proporcji 60 % na rzecz R. P. i 40 % na rzecz M. P. (pkt III.),
- b) przyznanie wnioskodawcy 60 % środków zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...) a pozostałej części tych środków – M. P. (pkt IV. ppkty 1 i 2),
- c) zasądzenie od R. P. na rzecz M. P. dopłaty płatnej w trzech ratach: pierwsza w kwocie 92.925,62 zł płatna w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, druga w kwocie 75.000 zł płatna w terminie sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, trzecia w kwocie 75.000 zł płatna w terminie dwunastu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat, zaś w przypadku ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym dopłata miała by wynosić 194.340,50 zł i być płatna w dwóch ratach: pierwsza w kwocie 94.350,50 zł w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, zaś druga w kwocie 100.000 zł w terminie ośmiu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia (pkt V.),
- d) zasądzenie od R. P. na rzecz M. P. kwoty 15.585,88 zł tytułem zwrotu nakładów, płatnej w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności (pkt IX.),
- e) zasądzenie od M. P. na rzecz R. P. kwotę 28.580,30 zł tytułem zwrotu nakładów, płatnej w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności (pkt X.).

Uczestniczka M. P. zaskarżyła postanowienie Sądu Rejonowego w części, tj. w pkt I. w zakresie środków zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...), w pkt V. oraz w pkt XI.

Skarżąca zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu:

1. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i jednostronną ocenę materiału dowodowego w zakresie:
  - a) ustalenia, że uczestniczka nie udowodniła wysokości opłat za lokal mieszkalny niezależnych od ilości zamieszkałych w lokalu osób, podczas gdy w aktach sprawy znajdują się dokumenty ze Spółdzielni Mieszkaniowej, wyciągi z rachunków bankowych i potwierdzenia wpłat, których analiza prowadzi do odmiennego wniosku,
  - b) ustalenia, że w skład majątku wspólnego wchodzi środki zgromadzone na rachunku R. P. w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) o wartości 50.496,26 zł zamiast 55.932,18 zł,
  - c) nieprawidłowego zaliczenia przez Sąd pierwszej instancji do składników przyznanych R. P. kwoty 3.675 zł jako udziału 1/2 w prawie własności samochodu marki T. (...) zamiast kwoty 7.350 zł,
2. naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia nie spełniającego tych wymogów, bowiem nie wyjaśniającego, dlaczego Sąd Rejonowy odmówił wiarygodności i mocy dowodowej rozliczeniom ze Spółdzielni Mieszkaniowej, potwierdzeniom wpłat oraz wyciągom z rachunku bankowego.

Uczestniczka domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia:

a) w pkt I. poprzez ustalenie wartości środków zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) na kwotę 55.932,18 zł,

b) w pkt V. poprzez podwyższenie kwoty dopłaty do kwoty 247.481,08 zł i podwyższenie pierwszej raty do kwoty 97.481,08 zł,

c) w pkt XI. poprzez zasądzenie od R. P. na rzecz M. P. kwoty 14.558,90 zł tytułem zwrotu nakładów,

a na rozprawie odwoławczej uczestniczka domagała się również rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego według norm przepisanych (k. 1360v).

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Obie apelacje są zasadne tylko w niewielkich częściach.

Sąd Rejonowy co do zasady, za wyjątkiem okoliczności związanych z wydatkami ponoszonymi przez uczestniczkę M. P. na opłaty eksploatacyjne związane ze wspólnym prawem do lokalu mieszkalnego, poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Sąd Rejonowy nadto zbyt pobieżnie ustalił okoliczności związane z zabezpieczeniem udzielonym w sprawie o rozwód, toteż także w tym zakresie Sąd Okręgowy uznał za konieczne uzupełnienie ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego.

Jeżeli chodzi o opłaty za wspólne mieszkanie, to:

a) opłaty za październik 2005 roku wyniosły 531,42 zł, z czego część niezależna od liczby osób zamieszkujących lokal – 260,62 zł, zaś opłaty za zimną wodę, kanalizację, czynnik grzewczy do wody, nieczystości stałe – łącznie z rozliczeniem – 270,80 zł (k. 290),

b) opłaty za listopad i grudzień 2005 roku, niezależne od liczby osób zamieszkujących lokal – po 260,62 zł (k. 291, 292),

c) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za 2006 rok wynoszą po 262,96 zł miesięcznie (k. 294-297),

d) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za 2007 rok wynoszą po 263,63 zł miesięcznie, za wyjątkiem sierpnia 2007 roku, kiedy to wynosiły 264,98 zł miesięcznie (k. 300-304),

e) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za styczeń 2008 roku wynosiły 263,63 zł miesięcznie (k. 308),

f) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu w 2011 roku wynosiły: za styczeń, luty i marzec – po 301,75 zł miesięcznie, za okres od kwietnia do września po 302,42 zł miesięcznie, za październik – 309,20 zł miesięcznie (k. 738, 892-893, przy czym Sąd Okręgowy przyjął, że takie opłaty za marzec 2011 roku nie były niższe niż za luty 2011 roku, bowiem tylko za ten miesiąc brak zestawienia ze spółdzielni, a opłaty za kolejny miesiąc są już wyższe).

Po dniu 8 października 2005 roku opłaty te uiszczala M. P. (k. 427 – 437, 685-696, 782-783, 844, 846, 867-875, 890-891, 1042-1045, 1114-1119, 1136-1141), przy czym zadłużenie lokalu mieszkalnego na dzień 20 lipca 2012 roku wynosiło 1.787,97 zł (k. 1195).

W sprawie o rozwód toczącej się między stronami w dniu 7 lutego 2008 roku M. P. wniosła o udzielenie zabezpieczenia poprzez zobowiązanie R. P. do łożenia na rzecz syna P. alimentów w kwocie 1.000 zł miesięcznie. Na rozprawie rozwodowej w dniu 7 marca 2008 roku jej pełnomocnik oświadczył, że kwota ta dotyczy zabezpieczenia roszczeń na potrzeby rodziny na czas trwania procesu o rozwód.

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2008 roku, sygn. akt III C 4296/05, Sąd Okręgowy w Lublinie udzielił zabezpieczenia poprzez zobowiązanie R. P. dołożenia na potrzeby rodziny, w tym na rzecz małoletniego dziecka P. P., kwoty 1.000 zł miesięcznie poczynając od dnia 7 lutego 2008 roku, do piętnastego dnia każdego miesiąca. Zabezpieczenie to istniało do dnia 22 grudnia 2010 roku, z którym to dniem zostało uchylone postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 maja 2011 roku, sygn. akt III C 3567/08, z tym, że za lipiec 2009 roku było ono obniżone do kwoty 584 zł, a za sierpień 2009 roku do kwoty 200 zł – postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 czerwca 2009 roku, sygn. akt III C 3567/08. Z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 kwietnia 2008 roku wynika, że podstawą prawną tego rozstrzygnięcia był art. 27 k.r.io., a zasądzona kwota ma być adekwatna do potrzeb żony i syna, w tym mieszkaniowych.

(wniosek, protokół rozprawy, orzeczenia i uzasadnienia – k. 1383 – 1422)

Podkreślić należy, że dowody, na których Sąd Okręgowy oparł powyższe ustalenia faktyczne, nie były kwestionowane przez którąkolwiek ze stron i nie było pomiędzy nimi sporu co do zaistnienia tych okoliczności faktycznych, a strony jedynie różniły się w ocenie znaczenia tych okoliczności faktycznych dla zgłoszonego przez uczestniczkę żądania rozliczenia uiszczonych przez nią po ustaniu wspólności ustawowej do końca października 2012 roku opłat eksploatacyjnych dotyczących wspólnego prawa do lokalu mieszkalnego (k. 1224). Zauważyć też trzeba, że w tym zakresie uczestniczka nie sformułowała żądania odsetek ustawowych od żądanej przez siebie kwoty. Sąd Rejonowy dysponował aktami rozwodowymi i drugą z okoliczności (istnienie zabezpieczenia) uznał za istotną, jednakże nie znalazło to odpowiedniego odzwierciedlenia w postępowaniu dowodowym i w ustaleniach faktycznych.

Istotnie Sąd Rejonowy nieprawidłowo ocenił dowody w przedmiocie wydatków (opłat eksploatacyjnych) dotyczących wspólnego prawa do lokalu mieszkalnego, uiszczonych przez uczestniczkę po ustaniu wspólności ustawowej. Sąd pierwszej instancji dysponował bowiem nie tylko dowodami wpłat uczestniczki (kopie przelewów, wyciągi z rachunku bankowego), rzeczywiście nieregularnymi, zawierającymi zaokrąglone kwoty, uiszczanymi łącznie za garaż i za mieszkanie, wyrównującymi zaległości i przeznaczonymi także na spłatę odsetek ustawowych za opóźnienie (za co wnioskodawca odpowiadać nie może), ale również zestawieniami ze spółdzielni wskazującymi, za jaki okres te opłaty zostały uiszczone w całości oraz zestawieniami wskazującymi, z jakich składników składały się te opłaty (aczkolwiek tylko za część okresu, którego dotyczyło żądanie uczestniczki). Na tej podstawie możliwe było – przynajmniej częściowo – ustalenie, jakie składniki tych opłat są związane z mediami zużywanymi przez osoby zajmujące lokal (zimna i ciepła woda, wywóz śmieci), a jakie są niezależne od liczby osób zajmujących lokal mieszkalny i należy je wiązać z utrzymaniem lokalu mieszkalnego. Ewentualne korekty związane z mniejszym bądź większym zużyciem mediów oddziaływać powinny tylko na korzyść lub niekorzyść uczestniczki, skoro po ustaniu wspólności ustawowej wnioskodawca nie korzystał z lokalu mieszkalnego. Żądanie uczestniczki – w zakresie nie objętym zabezpieczeniem udzielonym w sprawie rozwodowej (o czym niżej) – należało zatem ocenić szczegółowo w zakresie udowodnienia wysokości, a nie poprzestać na ogólnym stwierdzeniu, że nie zostało ono wykazane. Ocena prawna tego żądania zostanie przedstawiona w dalszej części uzasadnienia.

Nieudowodnienie tych wydatków dotyczy tylko okresu od listopada 2011 roku do października 2012 roku, za który to okres brak jest w aktach sprawy zestawień ze Spółdzielni Mieszkaniowej wskazujących na wysokość składników opłat zależnych od liczby osób zamieszkujących w lokalu i niezależnych od liczby osób zamieszkujących w lokalu. Ponadto z informacji Spółdzielni wynika, że w lipcu 2012 roku istniało zadłużenie tego lokalu w kwocie 1.787,97 zł, co odpowiadałoby około pięciomiesięcznemu czynszowi. W tym zakresie rzeczywiście dowody wpłat nie mogą zostać uznane za wystarczający dowód do rozliczenia tych wydatków, skoro na ich podstawie nie da się ustalić, do którego miesiąca należności te zostały zapłacone (co najmniej do końca 2011 roku) i jaka część tych należności podlega rozliczeniu. Powtórzyć należy, że wpłaty uczestniczki nie były regularne, kwoty wpłat obejmują łącznie należności za garaż i za mieszkanie, jak również odsetki za opóźnienie, są one ponadto zaokrąglane i nie odpowiadają dokładnie wysokości należnych opłat.

Jeżeli chodzi o podniesiony w tym zakresie zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. należy przyznać rację skarżącej co do tego, że Sąd Rejonowy nieprawidłowo zaniechał szczegółowej oceny zgromadzonych w aktach

sprawy dowodów (dokumentów), ogólnikowo uznając to roszczenie za nieudowodnione oraz niezasadne z uwagi na istniejące w sprawie rozwodowej zabezpieczenie.

Należy jednak wskazać, że wpływ na treść orzeczenia miał nie tyle zbyt lakoniczny w tym zakresie sposób sporządzenia uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, bowiem relacjonuje ono jedynie motywy wcześniej podjętego rozstrzygnięcia, co nieprawidłowa ocena dokumentów dotyczących tych opłat, jak też niezwrócenie uwagi, że udzielone zabezpieczenie swoim zakresem nie obejmowało całości należności objętych żądaniem uczestniczki.

W pozostałym zakresie Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i ocenił dowody zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Zarzuty obu stron – dotyczące oczywiście zaskarżonej części orzeczenia – nie są trafne.

Jeżeli chodzi o kwestię ilości jednostek rozrachunkowych zgromadzonych na rachunku R. P. prowadzonym w Otwartym Funduszu Emerytalnym (...) na datę ustania wspólności ustawowej, to skarżąca niesłusznie twierdziła, że Sąd Rejonowy przyjął zaniżoną liczbę tych jednostek (co rzutowało na ich wartość w chwili dokonywania podziału). Zarzut ten skarżąca oparła na informacji z tego funduszu z dnia 2 grudnia 2009 roku znajdującej się na k. 453 akt sprawy, w której podano ilość 1.766,0936 jednostek rozrachunkowych, podczas gdy w informacji z dnia 20 września 2012 roku znajdującej się na k. 1201 akt sprawy fundusz podał ilość 1.594,4510 jednostek rozrachunkowych. Sąd Okręgowy zwrócił się do tego funduszu o wyjaśnienie tej rozbieżności i z odpowiedzi z dnia 31 lipca 2013 roku wynika, że prawidłowa jest ta ostatnia ilość, przyjęta przez Sąd Rejonowy w zaskarżonym orzeczeniu, a rozbieżność związana była z korektami rozliczeń środków prowadzonymi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (k. 1377).

Jeśli chodzi o kwestię rozliczenia wartości samochodu marki T. (...), Sąd Rejonowy nie popełnił błędu w ustaleniach faktycznych, gdyż prawidłowo uznał, że do majątku wspólnego wchodził jedynie udział 1/2 we własności tego samochodu i wobec jego zbycia rachunkowemu rozliczeniu podlega jedynie kwota 7.350 zł odpowiadająca połowie ceny pomniejszonej o prowizję komisanta. Sąd Rejonowy nieprawidłowo natomiast przeprowadził operację rozliczenia rachunkowego tej kwoty, a prawidłowe rozliczenie zostanie przedstawione w dalszej części uzasadnienia.

Nie jest trafny zarzut wnioskodawcy, iż Sąd Rejonowy powinien uwzględnić żądanie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym na jego korzyść.

W myśl art. 43 § 1 - § 3 k.r.io. co do zasady oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (§ 1). Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku (§ 2). Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3).

Do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym muszą zostać spełnione łącznie dwie przesłanki: istnienie ważnych powodów oraz istnienie różnego stopnia przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego. Przepisy k.r.io. nie definiują pojęcia „ważnych powodów”. Ogólnie rozumie się przez nie okoliczności, które oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego przemawiają za nieprzyznawaniem jednemu z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do której powstania ten małżonek się nie przyczynił. Należy tu mieć na uwadze całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności ustawowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli. Są to zatem powody natury etycznej.

Jeżeli chodzi o drugą z przesłanek wskazanych w tym przepisie, to niewątpliwie najczęściej różny stopień przyczynienia się do powstania majątku wspólnego jest wynikiem tego, że jedno z małżonków trwoni majątek bądź w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynia się do powstania tego majątku. Nie uwzględnia się bowiem przy ustaleniu różnego stopnia przyczynienia samej różnicy finansowej dochodów małżonków, jeżeli każde z nich w miarę swoich sił i możliwości zarobkowych przyczynia się do powstania majątku wspólnego, a na równi z osiągnięciami ekonomicznie wymiernymi stawia się nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie

domowym (istotny zwłaszcza w przypadku kobiet, które faktycznie w dużo większym stopniu zajmują się obowiązkami domowymi).

Ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym spoczywał na wnioskodawcy (art. 6 k.c.) i słusznie Sąd Rejonowy przyjął, że wnioskodawca nie udowodnił zaistnienia przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Wnioskodawca jako uzasadnienie swego żądania przedstawił przede wszystkim okoliczności natury ekonomicznej, świadczące o tym, że przed zawarciem związku małżeńskiego strony nie dysponowały istotnym majątkiem osobistym i na starcie życiowym miały podobne możliwości zarobkowe, natomiast majątek wspólny powstał w dużej części z dochodów wnioskodawcy w okresie, kiedy nie mieli dziecka i mieszkali wspólnie z rodzicami wnioskodawcy. Wnioskodawca zarzucał przy tym uczestniczce brak należytych starań o podjęcie dobrze płatnej i perspektywicznej pracy oraz powoływał się na dysproporcję w dochodach obu stron (k. 596 - 602). Dodał też, że uczestniczka zaniedbywała obowiązki domowe, marnotrawiła majątek wspólny oraz porzuciła emocjonalnie małoletniego syna (k. 719), czego jednakże nie wykazała, a rozluźnienie więzi uczestniczki z dzieckiem miało dotyczyć dopiero okresu od lipca 2005 roku.

Pomijając już, że poza zeznaniami stron oraz – w pewnym zakresie – dokumentami z akt innych postępowań wnioskodawca nie przedłożył żadnych innych dowodów pozwalających stwierdzić zaistnienie przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym (np. zeznania świadków itp.), dowody, którymi dysponował Sąd Rejonowy, w żadnym wypadku nie mogą zostać uznane za wystarczające do ustalenia nierównych udziałów na korzyść wnioskodawcy.

Nie negując tego, że przez pierwszy okres małżeństwa strony mieszkały z rodzicami wnioskodawcy, a przez cały okres małżeństwa większość dochodów pochodziła z pracy wnioskodawcy, należy zwrócić uwagę, że bezpośrednio po urodzeniu się syna na uczestniczkę spoczął w największym wymiarze ciężar wychowania wspólnego dziecka. Dobitnie świadczy o tym treść ustaleń Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie o rozwód, który orzekł rozwód z winy obu stron. Z uzasadnienia Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie rozwodowej, które w zasadzie stanowi jedyny w miarę pełny opis sytuacji w małżeństwie stron, wynika, że istotnie uczestniczka często zmieniała pracę i była bierna w jej poszukiwaniu. Z drugiej strony nie ma żadnych podstaw, aby zanegować jej znaczny wkład włożony w opiekę nad wspólnym dzieckiem, skoro przebywała ona na urlopie macierzyńskim i wychowawczym, zaś od jesieni 2001 roku, kiedy wnioskodawca awansował, dłużej pracował i często wyjeżdżał w delegacje, co było przyczyną nieporozumień małżeńskich. W awanturach oboje brali czynny udział, w tym fizyczny. Zaznaczyć przy tym należy, że Sądy orzekające w niniejszej sprawie są związane prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie o rozwód (art. 365 § 1 k.p.c.), ale ustaleń faktycznych dotyczy to tylko w zakresie niezbędnym do wyjaśnienia przesłanek rozstrzygnięcia. Wnioskodawca powinien zatem w niniejszej sprawie dowieść istnienia okoliczności przemawiających za ustaleniem nierównych udziałów i nie mógł poprzestać na odwołaniu się do uzasadnień orzeczeń zapadłych w innych sprawach; dodatkowo przedstawiają one znacznie bardziej wyważony obraz małżeństwa stron w stosunku do twierdzeń wnioskodawcy.

Sam wnioskodawca wnosząc pozew o ustanowienie rozdzielności majątkowej podał, że dopiero od lipca 2005 roku uczestniczka zaprzestała interesować się dzieckiem, a zdecydowana większość opisywanych przez strony zdarzeń dotyczyła okresu po wyprowadzeniu się wnioskodawcy, tj. po 8 października 2005 roku, z którą to datą orzeczono rozdzielność majątkową (k. 799-842).

Postępowanie w sprawie o sygn. akt XIX Kp 11/07 (k. 792-798) dotyczyło oskarżenia wnioskodawcy o przywłaszczenie określonych rzeczy i należy je wiązać z nasilonym w tamtym czasie konfliktem między stronami, który znajdował ujście nie tylko w sprawie o rozwód, ale również w innych inicjowanych przez strony postępowaniach, a przede wszystkim w ich walce o opiekę nad małoletnim synem. Są to okoliczności zachodzące już po ustaniu wspólności ustawowej i nie mogą one przemawiać za ustaleniem nierównych udziałów w majątku wspólnym.



W ocenie Sądu Okręgowego te okoliczności, które należy w niniejszej sprawie uznać za udowodnione, nie dają podstaw do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym na korzyść wnioskodawcy i ocena Sądu Rejonowego w tym zakresie jest w pełni prawidłowa.

Nie zmienia tej oceny zachowanie uczestniczki w stosunku do syna po ustaniu wspólności ustawowej, które istotnie można ocenić negatywnie, aczkolwiek jego chęć zamieszkania z ojcem należy też postrzegać w kontekście większej stabilizacji emocjonalnej, jaką dziecku zapewnia osoba wnioskodawcy w porównaniu z uczestniczką (vide rozważania Sądu Okręgowego w uzasadnieniu wyroku rozwodowego).

Słusznie też Sąd Rejonowy podkreślił, że dokumenty z akt innych postępowań tylko w ograniczonym zakresie mogą stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie, bowiem nie można nimi zastępować dowodów osobowych. Nie jest bowiem możliwa ocena wiarygodności zeznających w innej sprawie i byłoby to naruszenie zasady bezpośredniości.

Jeżeli chodzi o ocenę prawną ustalonego stanu faktycznego, poza zagadnieniem rozliczenia wydatków poniesionych przez uczestniczkę na wspólne mieszkanie po ustaniu wspólności ustawowej, Sąd Rejonowy – w granicach zaskarżenia – dokonał co do zasady prawidłowej oceny prawnej ustalonego stanu faktycznego i Sąd Okręgowy ją podziela.

Sąd Rejonowy dokonując podziału składnikami majątku wspólnego nie powinien natomiast przyznawać wnioskodawcy w całości środków zgromadzonych przez niego na rachunku prowadzonym w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...), których obecna wartość według ilości jednostek rozrachunkowych na dzień 8 października 2005 roku wynosi 44.995,37 zł. Wnioskodawca w swoich zeznaniach wskazywał, że jeżeli miałby z tych środków spłacać uczestniczkę, w grę powinna wchodzić cesja, bowiem chciałby otrzymać mieszkanie i garaż, a nie będzie miał na to dostatecznych środków. Zważywszy, że środki te niewątpliwie wchodziły w skład majątku wspólnego stron (art. 31 § 2 pkt 3 k.r.io.), wartość ich jest dość duża, a dopłata należna uczestniczce od wnioskodawcy jest znaczna i przekracza 200.000 zł, Sąd Rejonowy powinien dążyć do tego, aby podział majątku wspólnego w możliwy sposób minimalizował wysokość dopłaty (art. 623 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c. i art. 567 § 3 k.p.c.), czemu służy podział tych środków po połowie (ściśle: podzielona po połowie zostaje ilość jednostek rozrachunkowych zgromadzonych w trakcie trwania wspólności ustawowej, bowiem ich wartość jest zmienna). Odpowiednie rozstrzygnięcie umożliwia przepis art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 roku, Nr 34, poz. 189, ze zm.), który stanowi, że wypłata środków zgromadzonych na rachunku członka pracowniczego funduszu, które były objęte małżeńską wspólnością majątkową, w przypadku rozwiązania małżeństwa przez rozwód lub unieważnienia małżeństwa, następuje bezpośrednio na rzecz jego byłego współmałżonka w terminie 1 miesiąca od dnia przedstawienia funduszowi dowodu, że środki te przypadły byłemu współmałżonkowi. Takim dowodem jest prawomocne postanowienie sądu dokonujące podziału majątku wspólnego.

Ostatecznie rozliczenie rachunkowe podziału majątku wspólnego wygląda zatem następująco:

a) majątek wspólny istniejący oraz podlegający rozliczeniu (w tym środki pobrane przez uczestników po ustaniu wspólności ustawowej i udział 1/2 w kwocie uzyskanej ze sprzedaży samochodu) daje łącznie kwotę 548.717,42 zł, obliczoną następująco: 362.000 zł (prawo do lokalu mieszkalnego) + 32.000 zł (prawo do garażu) + 44.995,37 zł (środki w (...) S. A.) + 8.883,22 zł (środki uczestniczki w OFE) + 50.496,26 zł (środki wnioskodawcy w OFE) + 7.350 zł (połowa ceny ze sprzedaży samochodu pomniejszonej o prowizję komisanta) + 4.590,19 zł (akcje) + 15.666,12 zł (środki wypłacone przez wnioskodawcę) + 20.712,37 zł (środki wypłacone przez uczestniczkę) + 2.023,89 zł (dywidendy),

b) od podanej wyżej kwoty można odjąć wartość środków zgromadzonych w Pracowniczym Funduszu Emerytalnym (...), bo wobec ich podziału po połowie żadne dodatkowe rozliczenie z tego tytułu nie powstaje; oznacza to, że rozliczyć należało łącznie majątek o wartości 503.722,05 zł, a udział każdego z małżonków w tym majątku (1/2) powinien wynosić 251.861,02 zł,

c) dopłata należna uczestniczce do wyrównania jej udziału wynosi 222.265,43 zł (otrzymała środki w jej OFE oraz rozliczono na jej rzecz wypłaty bankowe, co łącznie daje kwotę 29.595,59 zł); o tę kwotę wnioskodawca otrzymał składniki majątku wspólnego ponad swój udział (uwzględniając w tym pobrane przez niego środki z banku, dywidendy i połowę ceny ze sprzedaży samochodu pomniejszonej o prowizję komisanta).

Sąd Okręgowy uznał, że należało również uwzględnić wniosek R. P. o rozłożenie dopłaty na raty na okres dłuższy niż to uczynił Sąd Rejonowy. Wprawdzie kwota dopłaty uległa obniżeniu, ale nadal pozostaje ona znaczną, nawet uwzględniając, że wnioskodawca otrzymuje dwa wartościowe składniki majątku wspólnego (prawo do lokalu mieszkalnego i prawo do garażu), otrzymuje dość wysokie wynagrodzenie i będzie posiadał odpowiednią zdolność kredytową, aby pozyskać z kredytu środki na uiszczenie dopłaty. Nie można tracić z pola widzenia tego, że wnioskodawca obecnie wychowuje wspólnego syna stron i zamierza z nim mieszkać w przyznanym mu lokalu mieszkalnym.

Przepis art. 212 § 3 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.io. pozwala na rozłożenie dopłaty na raty na okres do dziesięciu lat. Rozłożenie dopłaty na raty na dłuższy okres czasu wymagałoby zaistnienia szczególnych okoliczności, bowiem co do zasady były małżonek, który w wyniku podziału majątku wspólnego nie otrzymał w naturze przedmiotów odpowiadających wartościowo jego udziałowi, ma prawo do otrzymania odpowiedniego ekwiwalentu i nie jest zobowiązany do kredytowania drugiego współmałżonka, tym niemniej orzekając o dopłacie należy uwzględnić sytuację materialną i rodzinną obu stron. Wnioskodawca nie negował tego, że ma możliwość uiszczenia pierwszej raty w kwocie ponad 90.000 zł w terminie miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, domagał się natomiast rozłożenia pozostałej części dopłaty na dwie raty, płatne w terminie 6 i 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia. Sąd Okręgowy uznał, że ten wniosek w sposób należyty wyważa interesy i potrzeby obu stron, z jednej strony umożliwi uczestniczce efektywne starania o zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych po opuszczeniu mieszkania przyznanego wnioskodawcy, a z drugiej strony ułatwi wnioskodawcy zgromadzenie środków bez zagrożenia dla zaspokojenia koniecznych potrzeb życiowych jego i syna. Zastrzeżenie odsetek ustawowych zabezpiecza uczestniczkę przed opóźnieniem ze strony wnioskodawcy. Z uwagi na to, że orzeczenie działowe jest prawomocne w dacie orzeczenia przez Sąd Okręgowy, wskazane wyżej terminy zostały określone w sposób kalendarzowy.

Jeśli chodzi o opłaty związane z utrzymaniem mieszkania Sąd Okręgowy uznał, że żądanie uczestniczki ich rozliczenia jest zasadne w tej części, w której są to opłaty związane z utrzymaniem wspólnego prawa do lokalu mieszkalnego, niezależne od liczby osób zamieszkujących lokal i od ilości zużywanych przez nie mediów. Z tego względu, poza październikiem 2005 roku, w którym przez pierwsze 8 dni wnioskodawca zamieszkiwał jeszcze w przedmiotowym lokalu, uczestniczce nie należy się zwrot części opłat uiszczanych za zimną wodę, kanalizację, czynnik grzewczy do wody czy wywóz nieczystości stałych. Opłaty te są bowiem związane z faktycznym korzystaniem z tych mediów i pobierane w wysokości zależnej od ich zużywanej ilości. Wprawdzie Sąd Okręgowy dostrzega, że jeśli chodzi o należności za wywóz nieczystości stałych, przez część okresu objętego żądaniem były one pobierane w wymiarze przewidzianym dla 3 osób, ale uczestniczka mogła i powinna zgłosić Spółdzielni Mieszkaniowej, ile osób faktycznie zamieszkuje w lokalu mieszkalnym i nie może żądać od wnioskodawcy partycypowania w tych należnościach, skoro w lokalu nie mieszkał i – co oczywiste – nie wytwarzał nieczystości stałych. Na korzyść bądź na niekorzyść uczestniczki należy zaliczać powstałe w rozliczeniu tych należności nadpłaty bądź niedopłaty, bowiem to ona używała media w większej bądź mniejszej ilości (od przewidzianej zaliczkowo w zestawieniach opłat).

Pozostałe składniki opłat uiszczanych za ten lokal mieszkalny nie zależą od liczby osób zamieszkujących w lokalu, a są rozliczane w stosunku do powierzchni lokalu bądź jako przypadające na lokal. Należało je zatem uznać za opłaty, których uiszczenie było konieczne do utrzymania wspólnego prawa do lokalu i uczestniczka zasadnie żądała rozliczenia tych opłat uiszczonych przez nią po ustaniu wspólności ustawowej.

Podstawą prawną rozliczenia opłat uiszczonych przez uczestniczkę po ustaniu wspólności ustawowej jest art. 207 k.c. w zw. z art. 1035 k.c. i art. 46 k.r.io., a procesowo art. 686 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c., bowiem od ustania wspólności ustawowej do majątku nią objętego stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych, a

skoro udziały obojga małżonków w majątku wspólnym są równe (art. 43 § 1 k.r.io.), wnioskodawca powinien zwrócić uczestnicze połowę uiszczonych przez nią opłat za mieszkanie, oczywiście tylko tych koniecznych do utrzymania wspólnego prawa a nie związanych z korzystaniem przez uczestniczkę z mediów.

Jeżeli chodzi o opłaty za okres od lutego 2008 roku do grudnia 2010 roku Sąd Okręgowy uznał, że uczestniczka uiszczala je otrzymując na to środki w ramach udzielonego jej w sprawie o rozwód zabezpieczenia. Swoje żądanie zabezpieczenia w sprawie o rozwód oparła bowiem ostatecznie na przepisie art. 27 k.r.io., zgodnie z którym oboje małżonkowie obowiązani są, każdy według swych sił oraz swych możliwości zarobkowych i majątkowych, przyczynić się do zaspokajania potrzeb rodziny, którą przez swój związek założyli. Przyznana jej kwota nie była tylko kwotą należnych alimentów na utrzymanie wspólnego syna, ale uwzględniała również wydatki związane z mieszkaniem, co wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 kwietnia 2008 roku. Obowiązek, o którym mowa w art. 27 k.r.io., istnieje w przypadku małżonków mających małoletnie dziecko pomimo faktycznej separacji małżonków (por. np. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1999 roku, sygn. III CKN 153/99, Lex nr 50731). Tym samym należało przyjąć, że skoro w ramach zabezpieczenia uczestniczka otrzymywała środki na utrzymanie wspólnego mieszkania od wnioskodawcy, nie może domagać się – niejako po raz drugi – rozliczenia wydatków na wspólne mieszkanie. Mając przy tym na uwadze orzeczony w postanowieniu o zabezpieczeniu sposób i termin uiszczania tych środków Sąd Okręgowy uznał, że odpowiednia partycypacja wnioskodawcy obejmowała również okresy lutego 2008 roku i grudnia 2010 roku, bowiem za te miesiące również był on zobowiązany do uiszczenia uczestnicze odpowiednich kwot. Uczestniczka nie wykazała, aby wnioskodawca tego zobowiązania w rzeczywistości nie realizował, a mogła je przecież egzekwować w postępowaniu egzekucyjnym. Sąd Okręgowy dostrzegł również, że za lipiec i sierpień 2009 roku kwota zabezpieczenia została istotnie obniżona, uznał jednak, że skoro uczestniczka tego rozstrzygnięcia skutecznie nie zakwestionowała, także w tym zakresie należy uznać rozliczenie wydatków na mieszkanie za wcześniej dokonane.

Sąd Okręgowy dostrzegł, że faktycznie pierwszej wpłaty uczestniczka dokonała dopiero w czerwcu 2006 roku, ale z informacji Spółdzielni Mieszkaniowej wynika, że na dzień 31 października 2009 roku nie było zadłużenia tego lokalu (k. 455), co oznacza, że wprawdzie opłaty za okres od października 2005 roku do maja 2006 roku zostały uiszczone z opóźnieniem, jednakże ostatecznie uczestniczka uiszczyła te należności w całości. Zadłużenie takie nie istniało jeszcze w kwietniu 2011 roku (k. 844), natomiast istniało już w lipcu 2012 roku (co wyżej wskazano).

Nie ma podstaw prawnych do rozliczania między stronami odsetek za opóźnienie, jakie uczestniczka zapłaciła Spółdzielni w związku z nieterminowymi wpłatami, bowiem był to także jej własny dług i odpowiada za to, że nie spełniła należnych Spółdzielni świadczeń w terminie.

Ostatecznie, rachunkowo rozliczenie to przedstawia się następująco:

- a) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za październik, listopad i grudzień 2005 roku wynoszą po 260,62 zł miesięcznie,
- b) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za 2006 rok wynoszą po 262,96 zł miesięcznie,
- c) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za 2007 rok wynoszą po 263,63 zł miesięcznie, za wyjątkiem sierpnia 2007 roku, kiedy to wynosiły 264,98 zł miesięcznie,
- d) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za styczeń 2008 roku wynosiły 263,63 zł miesięcznie,
- e) opłaty niezależne od liczby osób zamieszkujących w lokalu za 2011 rok wynosiły: za styczeń, luty i marzec – po 301,75 zł miesięcznie, za okres od kwietnia do września po 302,42 zł miesięcznie, za październik – 309,20 zł miesięcznie,
- f) dodatkowo rozliczyć też należy część opłat zależnych od liczby osób zamieszkujących lokal mieszkalny za pierwsze osiem dni października 2005 roku:  $270,80 \text{ zł} \times 8 / 31 = 69,88 \text{ zł}$ .

Suma tych wszystkich kwot daje łącznie podlegającą rozliczeniu kwotę 10.464,77 zł, a uczestniczce należy się od wnioskodawcy zwrot połowy tej kwoty, tj. kwota 5.232,38 zł.

Co do zasady prawidłowe są również rozważania Sądu Rejonowego w przedmiocie zasad rozliczenia środków pochodzących z książeczek mieszkaniowych wnioskodawcy i uczestniczki, przeznaczonych na nabycie prawa do lokalu mieszkalnego.

Wskazać mianowicie należy, że Sąd Rejonowy dokonał rozliczenia tych środków jako nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w odniesieniu do:

a) książeczki mieszkaniowej R. P. nr (...) - (...), z której na wkład budowlany (strony nabywały bowiem prawo własnościowe a nie lokatorskie i wkład budowlany odpowiadał całości kosztów budowy przypadających na ten lokal) wypłacono: 1.011 zł tytułem wkładu, 8.871,55 zł tytułem premii gwarancyjnej, kwotę 1.156,44 zł tytułem odsetek, po pomniejszeniu o koszty likwidacji 25 zł,

b) książeczki mieszkaniowej R. P. nr (...) - (...), z której na wkład budowlany wypłacono: 681 zł tytułem wkładu, 4.546,43 zł tytułem premii gwarancyjnej, 1.285,14 zł tytułem odsetek, po pomniejszeniu o koszty likwidacji 25 zł,

c) książeczki mieszkaniowej M. P. nr (...) - (...), z której na wkład budowlany wypłacono: 910 zł tytułem wkładu, 4.221,08 zł premii gwarancyjnej, 0,79 zł premii za systematyczne oszczędzanie, 1.633,24 zł tytułem odsetek, po pomniejszeniu o koszty likwidacji 25 zł.

W późniejszym okresie dokonano jeszcze korekty premii gwarancyjnej w odniesieniu do jednej z książeczek mieszkaniowych wnioskodawcy i książeczki mieszkaniowej uczestniczki.

(noty bankowe i zestawienie w kopercie na k. 846)

Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że do majątku osobistego wchodzi tylko środki zgromadzone przez strony przed zawarciem małżeństwa, natomiast zarówno odsetki jak i premia gwarancyjna naliczone i powstałe po powstaniu wspólności ustawowej stanowią dochód z majątku osobistego i z mocy art. 33 § 2 pkt 2 k.r.io. wchodzi do majątku wspólnego.

Podkreślić należy, że premia gwarancyjna, premia za systematyczne oszczędzanie, czy odsetki w przypadku książeczek mieszkaniowych powstawały (były naliczane i wypłacane) dopiero w chwili likwidacji książeczki mieszkaniowej i przeznaczenia zgromadzonych na niej środków na określony cel mieszkaniowy (aczkolwiek ich wysokość zależała od okresu przechowywania na książeczce określonego wkładu, a więc – pośrednio – obejmować mogła także okres sprzed powstania wspólności ustawowej). Dodatkowo, w przypadku premii gwarancyjnej była to pomoc Państwa rodzinom w zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych. Tym bardziej nie ma uzasadnienia traktowanie tych środków jako majątku osobistego jednego z byłych małżonków.

Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował też zasadę, że ustalając wysokość tych nakładów należy ustalić proporcję nakładu z majątku osobistego do całości kosztów budowy lokalu (wkładu budowlanego), a następnie odnieść tę proporcję do obecnej wartości prawa do lokalu mieszkalnego. Taki sposób rozliczenia tego rodzaju nakładu jest powszechnie przyjęty w orzecznictwie sądowym (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008 roku, sygn. II CSK 356/08, Lex nr 577169, czy przywołana przez Sąd Rejonowy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 października 1990 roku, sygn. III CZP 55/90, OSNC 1991/4/48) i nie można zaaprobować odmiennej metody biegłego A. S..

W ocenie Sądu Okręgowego nie należało uwzględniać w rozliczeniu znajdujących się w aktach członkowskich zaświadczeń (k. 16 – 14 akt członkowskich z koperty na k. 846), gdyż określają one jedynie przewidywaną wysokość wypłat w razie likwidacji książeczek mieszkaniowych na datę 19 marca 1997 roku, tj. na około 3 miesiące przed zawarciem związku małżeńskiego przez strony, co nie jest równoznaczne z powstaniem w tej dacie określonych

wierzytelności. Notabene, gdyby konsekwentnie uznać, że to te zaświadczenia powinny być podstawą ustalenia, które środki należy zaliczyć do majątku osobistego, należałoby uznać, że oszczędności zgromadzone przed zawarciem małżeństwa były niższe niż wypłacone następnie wkłady (w przypadku jednej z książeczek R. P. wkład wynosił wówczas 421 zł, a w przypadku drugiej – 411 zł, w przypadku książeczki M. P. – 650 zł), co mogłoby sugerować, że następowały wpłaty na książeczki mieszkaniowe w późniejszym czasie, możliwe, iż również po zawarciu związku małżeńskiego, a więc należące do majątku wspólnego, bowiem książeczki zostały zlikwidowane dopiero w kwietniu 1999 roku. Sąd Rejonowy uznał, że ostatecznie nakład wnioskodawcy stanowiła kwota 1.692 zł (1.011 zł + 681 zł), a nakład uczestniczki – kwota 910 zł. Gdyby oprzeć się tylko na zaświadczeniach z 1997 roku, a dodatkowo – hipotetycznie – przyjąć, że wskazane wówczas odsetki należy zaliczyć do majątku osobistego, rozliczeniu po stronie wnioskodawcy podlegałaby kwota 2.480,31 zł (421 zł + 997,47 zł + 411 zł + 650,84 zł), zaś po stronie uczestniczki – kwota 1.910,91 zł (650 zł + 1.260,91 zł). Kwoty te stanowiłyby odpowiednio 1,69 % i 1,30 % kosztów budowy lokalu, a zatem odniesione do obecnej wartości prawa do lokalu odpowiadałyby kwotom 6.117,80 zł i 4.706 zł. Nie dawałoby to podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia na korzyść wnioskodawcy (uczestniczka nie zaskarżyła rozstrzygnięć o rozliczeniu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci środków z książeczek mieszkaniowych), bowiem Sąd Rejonowy i tak popełnił błąd zarówno w stosunku do wnioskodawcy jak i w stosunku do uczestniczki, zasądzając całe wyliczone kwoty zamiast połowy (tj. zamiast  $1/2$  z 4.163 zł i  $1/2$  z 2.244,40 zł). Zwrotowi podlegać powinna połowa nakładu, skoro udziały w majątku wspólnym są równe. Oznacza to, że na rzecz wnioskodawcy i tak została zasądzona kwota wyższa od należnej z prawidłowego wyliczenia, a kwota wynikająca z alternatywnego wyliczenia opartego na zaświadczeniu z 1997 roku też byłaby niższą od zasądzonej na jego rzecz ( $1/2$  z 6.117,80 zł).

Skoro wnioskodawca w apelacji domagał się zasądzenia z tego tytułu na jego rzecz kwoty 28.580,30 zł, a także zasądzenia z tego tytułu na rzecz M. P. kwoty 15.585,88 zł (przy przyjęciu jego nakładu w kwocie 28.409,93 zł i nakładu uczestniczki w kwocie 13.018,46 zł), a zatem nie kwestionował kwot już zasądzonych, lecz domagał się ich podwyższenia, Sąd Okręgowy nie miał podstaw do obniżenia zasądzonych kwot z tytułu tych nakładów o połowę, jak by wynikało z prawidłowego rozliczenia (por. art. 378 § 1 k.p.c. i art. 384 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy uznał, że wobec granic zaskarżenia zakreślonych w apelacjach obu stron nie było też podstaw do zmiany postanowienia Sądu Rejonowego w pkt XII. Wskazać jedynie należy, że zamieszczenie tego rozstrzygnięcia w sentencji postanowienia było całkowicie zbędne, podobnie jak wskazywanie w sentencji wartości środków zgromadzonych w funduszach emerytalnych (właściwe było wskazanie ilości jednostek rozrachunkowych zgromadzonych w trakcie trwania wspólności ustawowej). Wystarczające jest ustalenie wartości składników majątku wspólnego i jego ogólnej wartości w uzasadnieniu postanowienia. Nie miało to jednak żadnego znaczenia dla rozstrzygnięć o podziale majątku wspólnego i pozostawało poza zakresem zarzutów obu apelacji.

Obie apelacje zostały uwzględnione jedynie częściowo, a ponadto Sąd Okręgowy oddalił zażalenie uczestniczki na postanowienie Sądu Rejonowego w przedmiocie zabezpieczenia. Z tego względu na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasady, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. O oparcie orzeczenia o kosztach postępowania na tej zasadzie wnosił wnioskodawca (k. 1360v), stąd należało jedynie oddalić wniosek uczestniczki o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania odwoławczego (tak Sąd Okręgowy potraktował jej wniosek złożony na rozprawie odwoławczej – k. 1360v).

Z tych względów na podstawie wyżej powołanych przepisów oraz art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji postanowienia.

1 W istocie koszty sądowe.